

Inventarisatie beschermde natuurwaarden Bosweg 4 t/m 52, Montfort 2019

Inventarisatie beschermde natuurwaarden Bosweg 4 t/m 52 Montfort 2019

Status: Definitief, 1 november 2019

In opdracht van:

Contactpersoon: Dhr. R. Veldhuizen

Bureau Meervelt,
Ecologisch onderzoek en advies

Ing. R.A.J. Pahlplatz

Projectnummer: 19-068

Foto omslag: Zicht op onderzoeksgebied

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
	1.1 Aanleiding	1
	1.2 Beschrijving van het plangebied.....	1
	1.3 Voorgenomen ontwikkeling	1
2	METHODE VAN ONDERZOEK	1
	2.1 Data veldbezoeken	1
	2.2 Methode vleermuizen.....	1
	2.3 Methode broedvogels.....	1
3	RESULTATEN ONDERZOEK.....	3
	3.1 Resultaten vleermuizen.....	3
	3.2 Resultaten broedvogels	6
	3.3 Resultaten overige beschermde soorten.....	6
4	CONCLUSIES EN TE NEMEN VERVOLGSTAPPEN	7
	4.1 Conclusies vleermuizen	7
	4.2 Conclusies broedvogels	7
	4.3 Conclusies overige beschermde natuurwaarden	7
5	LITERATUUR.....	8
	Bijlage 1 Deel uit de uitspraak Raad van State, 2019. 201708426/1/R2, ECLI:NL:RVS:2019:2169.....	9

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

In Montfort worden de woningen aan de Bosweg 4 t/m 52 gesloopt. Een onderzoek naar aanwezigheid van beschermde natuurwaarden is in 2019 uitgevoerd om inzicht te krijgen in de betekenis van de woningen, specifiek of deze woningen dienstdoen als vaste rust- en verblijfsplaats voor broedvogels en vleermuizen.

Het vleermuizenonderzoek is uitgevoerd op basis van de te verwachten soorten (Gewone dwergvleermuis en Laatzvlieger) met het vleermuizenprotocol als richtlijn. Tijdens de veldbezoeken werd tevens in beeld gebracht of broedvogels met een jaarrond beschermde nestplaats (Huisbus, Gierzwaluw en Huiszwaluw) in de te slopen panden aanwezig waren en -indien aanwezig- hoeveel territoria het betrof.

1.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Montfort. De woningen hebben een plat dak. Tijdens de veldbezoeken werd vastgesteld dat de muren niet voorzien lijken te zijn van een spouw en dat andere openingen (scheuren/spleten) in de gebouwen ontbreken. Wel zijn potentieel geschikte verblijfsplaatsen aanwezig achter de boeiborden tegen de dakrand.

1.3 Voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkeling betreft het gedeeltelijk slopen van de bestaande bebouwing, saneren van de grond en bouwrijp maken om vervolgens een aantal nieuwe woningen en voorzieningen te ontwikkelen.

Figuur 1: Ligging onderzoeksgebied in Montfort.

2 METHODE VAN ONDERZOEK

2.1 Data veldbezoeken

In 2019 werden vier veldbezoeken gebracht. Tijdens de veldbezoeken is specifiek aandacht besteed aan het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen en broedvogels. Ook alle andere (sporen van) beschermde planten- en/of diersoorten zijn genoteerd.

Tabel 1: Overzicht veldbezoeken.

Bezoek	Datum	Bijzonderheden	Bezoek in	Tijdsbesteding
1	4/6	Warme avond, uitstekende omstandigheden	Avond	21:30 - 23:30
2	1/7	Warme avond, uitstekende omstandigheden	Avond	21:25 - 23:30
3	26/8	Vroege ochtend, uitstekende omstandigheden	Ochtend	04:50 - 7:00
4	10/9	Warme avond, uitstekende omstandigheden	Avond	19:30 - 21:45

2.2 Methode vleermuizen

Het onderzoek is gericht op alle soorten vleermuizen, en specifiek op de aanwezigheid van zomerverblijven, paarverblijven, winterverblijven in de te slopen opstallen en op (essentiële) vliegroutes¹. Het onderzoeksgebied werd iedere ronde doorkruist door twee personen. Bij zichtwaarnemingen van vleermuizen zijn de exemplaren zo lang als mogelijk gevolgd om vliegroutes en eventueel aanwezige vaste rust- of verblijfplaatsen in beeld te krijgen. Tijdens de veldbezoeken is gebruik gemaakt van een batdetector (Echometer Touch 2 Pro) en verrekijker.

2.3 Methode broedvogels

Tijdens de vier veldbezoeken zijn waarnemingen van soorten met een jaarrond beschermde broedplaats (voor zover aanwezig) genoteerd en ingevoerd in een openbaar raadpleegbare dataset. Het vaststellen van aan- of afwezigheid van deze soorten in het plangebied gebeurde op basis van geluid/zang en zichtwaarnemingen (verrekijker). In stedelijke omgeving gaat het in de meeste gevallen om Huismus, Huiszwaluw en Gierzwaluw. Bij aanwezigheid is gericht gezocht naar nestlocaties door vogels te volgen. Andere soorten met een jaarrond beschermd nest of soorten waarvoor getoetst moet worden of voldoende functioneel leefgebied aanwezig blijft, komen normaal gesproken niet voor in bebouwing in een stedelijke omgeving.

Nesten van andere soorten broedvogels zijn buiten het gebruik voor de voortplanting (dus buiten het broedseizoen) niet beschermd. Deze soorten maken vaak elk jaar een nieuw nest en kunnen zich vestigen in alle geschikte groene elementen (struiken, bomen, heggen) of vogelhuisjes. Het gaat dan om algemeen voorkomende soorten als Winterkoning, Heggenmus, Merel en Houtduif. Deze soorten zijn niet meegenomen in het onderzoek. Wel worden voor deze soorten mitigerende maatregelen opgenomen in hoofdstuk 4.

¹ Voor uitleg essentieel zie Uitspraak Raad van State: 201708426/1/R2, ECLI:NL:RVS:2019:2169, zie ook bijlage 1.

Figuur 2 en 3: Impressie omgeving te slopen opstellen

3 RESULTATEN ONDERZOEK

3.1 Resultaten vleermuizen

In het onderzoeksgebied zijn vier soorten vleermuizen aangetroffen (zie tabel 2). Ook werd een ongedetermineerde soort aangetroffen (zeker een andere soort dan de met zekerheid vastgestelde soorten). Mogelijk gaat het hier om een waarneming van een Ingekorven vleermuis.

Tabel 2: Overzicht van aangetroffen soorten vleermuizen per veldbezoek.

Soort	Datum			
	4/6	1/7	26/8	10/9
Gewone dwergvleermuis	X	X	X	X
Ruige dwergvleermuis	-	X	-	X
Laatvlieger	-	-	-	X
Rosse vleermuis	X	-	X	X
<i>Myotis sp.</i>	-	-	X	-

In onderstaande kaartjes zijn de locaties van waarnemingen per soort opgenomen.

Figuur 4: Waarnemingen van Gewone dwergvleermuis.

Figuur 5: Waarnemingen van Ruige dwergvleermuis.

Figuur 6: Waarnemingen van Laatvlieger.

Figuur 7: Waarnemingen van Rosse vleermuis.

Figuur 8: Waarnemingen van Myotis sp. (vleermuis ongedetermineerd).

Verblijfsplaatsen

Van geen van de aangetroffen vleermuizen werden verblijfsplaatsen vastgesteld. De te slopen panden ogen weinig geschikt als verblijfplaats, onder andere door de platte daken en het vrijwel ontbreken van geschikte openingen in de muren.

Foerageergebied/vliegroutes

De verschillende soorten vleermuizen werden foeragerend en/of overvliegend waargenomen langs de te slopen woningen aan de Bosweg. Door het relatief kleine gebied waar de ingreep plaatsvindt blijft geschikt foerageergebied en leefgebied in de omgeving tijdens de sloop- en herbouwwerkzaamheden in ruime mate in de omgeving voorhanden. Van een aantasting van essentiële vliegroutes of leefgebied is geen sprake.

3.2 Resultaten broedvogels

Genoemde broedvogels met jaarrond beschermde nesten bleken afwezig in het plangebied. Mitigatie of compensatie voor deze soorten is niet nodig.

3.3 Resultaten overige beschermde soorten

Overige beschermde soorten of sporen daarvan werden niet aangetroffen in of nabij de te slopen opstallen.

4 CONCLUSIES EN TE NEMEN VERVOLGSTAPPEN

4.1 Conclusies vleermuizen

In het plangebied zijn vier soorten vleermuizen (en een ongedetermineerde soort) foeragerend aangetroffen. De aanwezige groene elementen in het plangebied fungeren als foerageergebied. Duidelijke vliegroutes binnen het plangebied ontbreken. Tijdens en na het slopen behoudt het plangebied de functie van foerageergebied. Na de bouw van de nieuwe woningen blijft het gebied deel uitmaken van het leefgebied van vleermuizen.

Vaste rust- en verblijfplaatsen zijn niet in de te slopen woningen aangetroffen. Een ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming (onderdeel soorten) is niet nodig.

Gezien de waarnemingen van vleermuizen verdient het aanbeveling om in de nieuwbouw een aantal vaste vleermuiskasten op te nemen, bijvoorbeeld in de vorm van enkele inbouwstenen.

4.2 Conclusies broedvogels

Jaarrond beschermde broedvogels

Door het ontbreken van waarnemingen van soorten met een jaarrond beschermd nest kan ervan uitgegaan worden dat nesten in de te slopen opstallen ontbreken.

Overige broedvogels

In het onderzoeksgebied komen naar verwachting meerdere soorten algemeen voorkomende broedvogels tot broeden in de aanwezige struiken en bomen. Het verstoren van broedende vogels en/of het vernietigen van in gebruik zijnde nesten is niet toegestaan. Om overtredingen op grond van de Wet natuurbescherming te voorkomen zijn maatregelen nodig.

- Broeden op ongewenste locaties kan voorkomen worden door voorafgaand aan het broedseizoen begroeiing te verwijderen (indien deze toch verwijderd moet worden).
- De werkzaamheden dienen gestart voorafgaand aan het broedseizoen², deze kunnen vervolgens doorlopen tot in het broedseizoen. Storingsgevoelige soorten vestigen zich in dat geval niet in de invloedssfeer van de werkzaamheden.
- Als tijdens het broedseizoen werkzaamheden moeten worden uitgevoerd op een locatie waar nog niet gestart is met de sloopwerkzaamheden, dan moet zekerheid bestaan dat er geen broedgevallen aanwezig zijn in op deze locatie.

Mits bovenstaande maatregelen genomen worden is voor de overige broedvogels geen ontheffing nodig op grond van de Wet natuurbescherming.

Indien mogelijk verdient het aanbeveling in de nieuw te bouwen woningen enkele nestlocaties voor Huismus en (in geval van pannendaken) Gierzwaluw op te nemen bijvoorbeeld door het plaatsen van vogelvides en Gierzwaluw dakpannen. Op deze manier kan de biodiversiteit in de wijk vergroot worden.

4.3 Conclusies overige beschermde natuurwaarden

Overige beschermde natuurwaarden (of sporen daarvan) zijn niet waargenomen in het plangebied.

Mogelijk komen wel algemene soorten voor als Mol en enkele soorten muizen. Voor het vernielen van verblijfsplaatsen van deze soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen op basis van de Beleidsregel ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg en een zorgplicht. Deze houdt in dat zo mogelijk maatregelen getroffen worden om doden van dieren te voorkomen. Een ontheffing voor overige soorten is niet nodig.

² Een indicatie voor het broedseizoen is 15 maart - 1 augustus. Let op: ook buiten dit indicatief aangegeven broedseizoen kunnen broedende vogels aanwezig zijn, deze zijn ook dan beschermd.

5 LITERATUUR

BIJ12. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*). Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12. Kennisdocument Gierzwaluw (*Apus apus*). Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12. Kennisdocument Rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*). Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12. Kennisdocument Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*). Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12. Kennisdocument Steenuil (*Athene noctua*). Versie 1.0, juli 2017.

Limpens H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen.

Raad van State, 2019. 201708426/1/R2, ECLI:NL:RVS:2019:2169

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, Vleermuisprotocol 2013, 27 maart 2013.

Zoogdiervereniging, 2001. Cursusmap vleermuizen & planologie.

Voor meer informatie over natuurinclusief bouwen zien onder meer onderstaande link:
<https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/gebouwen/technieken-beheer-en-innovatie/natuurinclusief-bouwen>

Voor meer informatie over vleermuisvriendelijk bouwen zie onderstaande link:
[http://www.zoogdiervereniging.nl/sites/default/files/imce/nieuwewebsite/Zoogdiersoorten/Vleermuizen%20algemeen/downloads/Brochure%20Vleermuisvriendelijk%20Bouwen%20\(2\).pdf](http://www.zoogdiervereniging.nl/sites/default/files/imce/nieuwewebsite/Zoogdiersoorten/Vleermuizen%20algemeen/downloads/Brochure%20Vleermuisvriendelijk%20Bouwen%20(2).pdf)

Bijlage 1 Deel uit de uitspraak Raad van State, 2019. 201708426/1/R2, ECLI:NL:RVS:2019:2169

Onder een essentieel foerageergebied wordt verstaan een foerageergebied dat van wezenlijk belang is voor het functioneren van de voortplantingsplaats of rustplaats wanneer er geen alternatieve foerageergebieden zijn om eventuele aantasting daarvan op te vangen. Onder een essentiële vliegroute wordt verstaan een vliegroute die van wezenlijk belang is als er geen goede alternatieve vliegroute is om vanuit de voortplantingsplaats of rustplaats een essentieel foerageergebied te bereiken of omvliegen vanuit de voortplantingsplaats of rustplaats naar een essentieel foerageergebied via een alternatieve route teveel energie kost.

Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in de uitspraak van 20 januari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:12, geldt voor de in het tweede lid en het vierde lid van artikel 3.5 van de Wnb neergelegde verboden als uitgangspunt dat niet ieder initiatief dat tot gevolg heeft dat een beschermde diersoort zich moet aanpassen aan de veranderde omgeving een opzettelijke verontrusting is in de zin van die bepaling. Het aantasten van essentiële foerageergebieden en essentiële vliegroutes, die zoals in dit geval niet samenvallen met voortplantings- en rustplaatsen, moet worden gezien als beschadiging of vernieling van voortplantings- en rustplaatsen als daardoor de functionaliteit van de voortplantings- en rustplaatsen van de betrokken vleermuissoorten wordt aangetast.